

Gi lesbiske, homofile, bifile og transpersoner en verdig alderdom

For mange LHBT-personer innebærer det å bli eldre mye usikkerhet og frykt. Dagens eldre med LHBT-identitet opplevde å bli sykelliggjort og kriminalisert i mange år på grunn av sin legning, noe som kan føre til både skepsis og redsel i møte med helsevesenet.

Eldre LHBT-personer skiller seg fra andre eldre på flere måter. For det første vet vi at det er færre blant disse som har egne barn som kan bistå med hjelp og støtte i alderdommen. Videre viser forskning at dobbelt så mange eldre blant lesbiske og homofile som i befolkningen for øvrig bor alene. En Fafø-rapport om temaet trekker derfor frem at denne gruppen eldre kanskje er mer avhengig av offentlig hjelp i alderdommen.

I tillegg kan man anta at mange eldre lesbiske, homofile, bifile og transpersoner har skjult sin identitet i frykt for straff, tap av jobb eller kontakt med familie og venner. Denne gruppa har i mange tilfeller et annet «familiebegrep», ofte er det nære venner gjennom mange år som defineres som familie, som ofte er i samme aldersgruppe. Hvordan ønsker de å bo? Hvilke krav stiller de til service? Hvilke forventinger har de til å møte alderdommen sammen? Det er også grunn til at et økende antall åpne eldre lesbiske, homofile, bifile og transpersoner i årene fremover forventer helse og omsorgstjenester som er tilpasset deres liv og erfaringer. Til sammen kan disse faktorene gi grunnlag for å tro at eldre lesbiske, homofile, bifile og transpersoner vil stille det offentlige hjelpeapparatet innen pleie og omsorg overfor nye utfordringer.

Det er et mål i Norge at vi skal ha et likeverdig tilbud av offentlige helse- og omsorgstjenester. Men likeverdige tjenester er ikke det samme som at alle skal ha like tjenester. Et tilbud som kun er tilrettelagt for en majoritet, står i fare for å indirekte diskriminere de som skiller seg fra flertallet. For å kunne møte disse utfordringene trenger vi kunnskap, en bevisstgjøring, og utvikling i tjenesteapparatet. Å være bevisst på de spesielle utfordringene og det omsorgsbehovet som eldre LHBT-personer har, må være utgangspunktet når det skal utvikles gode tjenester rettet mot disse gruppene. Homonettverket mener at arbeidet med å utvikle gode tjenester som er tilrettelagt for å møte alle brukergrupper med ulike behov, er avhengig av at arbeidet forankres i tjenesteapparatet og inkluderes i kommunale handlings- og kompetanseplaner. Dette gjelder særskilt om man skal sikre et tjenesteapparat som omfavner alle. Homonettverket mener derfor at lesbiske, homofile, bifile og trans eldre må trekkes frem i offentlig planverk mht kompetansearbeid og tjenesteutvikling i helse- og omsorgstjenester.

Det er utført lite forskning på eldre LHBT-personer i Norge, og det er behov for satsing på dette området, ikke minst med tanke på utfordringene vi står ovenfor fremover når de første åpne LHBT-personene og -aktivistene om få år vil ha behov for helse- og omsorgstjenester.

Det er behov for at det etableres en besøkstjeneste for eldre LHBT`ere. Seniornettverket i LLH er i dialog med Røde Kors om en slik tjeneste. Homonettverket tar kontakt med de for å høre om det er noe vi kan bidra med.